

remthet, egyben meg akartam jelölni azokat a leggazdaságosabb módokat, amelyekkel ezek a veszélyek szerintem elháríthatók.

K Ü L Ö N F É L É K

Halálozás. *Fogassy Gyula* nyugalmazott főerdőtanácsos, az OEE volt igazgató-választmányi tagja, a gr. Wenckheim f. borossebesi hitbizományi uradalom vezető erdőtisztje, f. é. április hó 12-én, életének 70-ik évében Tatán elhunyt. Ugyanott helyezték örök nyugalomra.

A megboldogult erdészeti közéletünknek egyik nagyrabecsült tagja volt, aki több életrevaló indítványával örököltette meg közérdekű működését is. A trianoni határok az ő eredménydús működésének is gátat vetettek, s talaját veszítve, a nem egy kartársunknak menedéket nyújtó Dunántúlon vélt uj otthont találni.

Draskovich József ny. m. kir. főerdőtanácsos, az OEE igazválasztmányának tagja, f. é. április hó 21-én, rövid szenvedés után, 60 éves korában Budapesten elhunyt. Hült tetemeit a farkasréti temető halottasházában április 24-én d. u. 3 órakor történt beszentelés után Magyaróvárra szállították.

A megboldogult szintén az átlagon túl kiemelkedő, kiváló, gyakorlati érzékkel megáldott szakember volt, aki már állami szolgálatában is elérte a Bükk-hegységi kincstári javadalmak erdőigazgatói tisztét, nyugalomba vonulása után pedig a magyaróvári gazdasági akadémián az „erdészettan” előadásával szolgálta az erdészet ügyét.

Visszatérőleg emlékezzünk meg még két nemrég elhunyt kiváló szaktársunkról, *Csupor István* hercegprimási uradalmi főerdőtanácsosról és *Somogyi Lajos* ny. miniszteri tanácsosról.

Csupor István erdészeti szolgálatát a közalapítványi uradalmaknál kezdte (1879.), csupán 1893-ban került a hercegprimási uradalomba.

Attól a naptól, amidőn *Csupor István* a 36,000 kat. holdnyi primási erdőbirtokok igazgatását átvette, legjobb szaktudásával, ernyedetlen szorgalommal és megértő lélekkel dolgozott az érseki

javadalom szolgálatában és a reábízott erdők üzemeinek kifejlesztésén. Nehéz viszonyok között vette azokat át, sok elavult és megcsontosodott nézetet kellett megdöntenie, még több tartahatatlán és káros szándékot leküzdenie, amíg a reábízott óriási erdőbirtok sorsát és kezelését az igazi helyes útra terelhette. És nem csüggedt el soha, mert mindenkor a jobb jövődőért munkálkodott. A háborúelőtti években már igen keveset hoztak az ilyen nehezen megközelíthető erdők, nem is említve, hogy a holt kézen lévő birtokokon a javadalmások nem egyszer megfélekednek az utódok sorsáról és érdekeiről. Nem is könnyű azt megértetni mindenkivel, különösen a türelmetlenkedőkkel, hogy az erdők jövődője egyben a nemzet jövődője is. De *Csupor* István mindvégig megmaradt a helyes úton és az ő következetes kitartása alapozta meg a háború után $\frac{1}{4}$ részben erőszakosan lesorvasztott primási erdőknek ma már egészen modern és megbízható üzemeit.

Nemcsak a szakmájában tekintély, de kiváló vadász és jó gazda is volt, ezért nemcsak szűkebb pályatársai, hanem a gazdasági kar is egyformán kegyelettel ápolják tiszteletreméltó emlékezetét.

1916-ban történt nyugdíjbamenetele alkalmával elismerésül a főerdőtanácsosi *cím*et nyerte ugyan, azonban erdőtanácsosi nyugdíjának *valorizálatlan* volta öreg napjaira a szószeros értelmében nyomorba taszította. Tragikuma volt még, hogy nyugdíjbamenetele alkalmával ősi birtokát eladva, egész vagyonát — mintegy 120,000 K-t hazafias érzülettel hadikölcsönbe fektette.

Egyik nagy érdeme, hogy az erdőgazdaság igazgatását a mezőgazdaság igazgatásától szétválasztotta, a másik érdeme, hogy az addig sarjerdő és tarvágásos szálerdőgazdaságról 1906-tól áttért a szálerdőgazdaságra, illetőleg a természetes felújításra. Ő volt az, aki beruházásokat (erdei vasútakat) létesített az uradalomban s ezzel kedvezőbb értékesítési lehetőségeket teremtett.

Sómoghy Lajos ny. miniszteri tanácsos 1884-ben a beszercebányai m. kir. erdőigazgatóságnál kezdte szolgálatát, 1889-ben a a nyustyai m. kir. erdőgondnokság vezetője lett, ahonnan 1899-ben a segesvári m. kir. állami erdőhivatal élére került.

Érdemeinek javarésze ehhez a szolgálatához fűződik. A nagy-küküllői vármegyei kopárfásítások és vadpatakszabályozások öröközik meg legméltóbban emlékét.

1909-ben mint főerdőtanácsos a budapesti m. kir. állami erdőhivatal vezetésével bízott meg s ebben a működésében érte a legutolsó kitüntetése is (min. tan. cím és jelleg).

Béke hamvaikra.

Az Alföld Tiszavidéki Mezőgazdasági Kamara homoki nagygyűléséről. A kamara lelkes igazgatóját *dr. Gesztelyi Nagy Lászlót* dicséri az a sikerült gyűlés, melyet az *A. T. M. K.* f. é. április hó 24-én Kecskeméten tartott.

Nagyértékű felolvasásokat, felszólalásokat hallottunk az alföldi homokterületek megjavítása és hasznosítása érdekében, de általában az a benyomásunk, hogy ezúttal — nem egészen mások hibájából — jelentőség dolgában az utolsó helyre kerültünk. Azután a szédületes propaganda után, a mi az utóbbi évek törekvését jellemezte, szembeötlő volt a *szélcsend*, s a mi kis fuvalom mutatkozott is, az is az aktív szolgálaton kívül álló tényezők dicséretes igyekezetéhez fűződött.

A magunk részéről ezt a jelenséget kizárólag a vonatkozó törvény és végrehajtási utasítás meg nem felelő voltával magyarázhatjuk, ez alkalommal azonban erre nem terjeszkedhetünk ki.

Purghly Emil tartalmas elnöki megnyitója és *dr. Gesztelyi Nagy László* lendületes beszámolója után *Gyárfás József* m. kir. kísérletügyi főigazgató tatrott értékes felolvasást a gyenge homok és futóhomok szántók megjavításáról.

A futóhomok mozog és silány termőerővel bír. Okszerű talajművelés alá kell venni. Istállótrágyával, meg is kötjük, termőerejét is javítjuk. Viszont azért kevés az állatállomány, mert nincs takarmány. Műtrágyázás egyedül nem elégséges a homokon, s a homok vízfoghatóságát istállótrágya hiányában zöldtrágyázással (pillangósok: szöszös bukköny, nyúlszapuka stb.) emeljük. A homokon ugar nem kell. A nehézség e tekintetben abban rejlik, hogy ezeknek a homoki takarmánynövények magvait nem tudjuk beszerezni. A másik nehézség, hogy mindenféle javítást egyszerre kell alkalmazni, ehhez pedig sok pénz kell. A harmadik nehézség rávenni a gazdaközönséget a befektetésre, a gazdasági rendszer átgyúráására.

A gazda annak hisz, a mit lát, ennél fogva nagy szükség van a gyakorlati kísérletezésre, homokkísérleti telepek fokozatos berendezésére; felkutatandók a telepek, általános vizsgálat alá veendők a homokok, van-e bennük mész, káli stb. . . .; tanulmányozandók a homoki gazdaságok, az eredmények köztudatba jutását elő kell segíteni, végül gondoskodni kell olcsó műtrágyáról és olcsó hitelről.

Ezt követőleg *Dorner Béla* m. kir. gazdasági főigazgató tartott szellemes, élcekkal fűszerezett előadást a homoki mezők hasznosításáról és karbantartásáról. A trágyázás, zöldtrágyázás és műtrágyázás előnyeit ismertetve, egyedülállott a fásítás propagálásával. Ajánlotta a kosarazást, hengerezést, a nyugodtabb temperamentumú tarka marha tartását, rendszeres deeltetést.

Kosinszky Viktor ny. m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő tartalmas beszéd kíséretében mutatott rá a homoki szőlőkre

fontosságára. Itt is kísérleti telepekre van szükség! Rendkívül fontossággal bír a hegyközségi szervezet végrehajtása, a fogasztásiadó kedvezményének megoldása, a szőlészet és gyümölcsészet összekapcsolása. A szőlőművelésnél nagyon érezzük a fajtázás (selektálás) hiányát. Végül mindennekfelett fontosnak tartja a pénzügyi közigazgatás rendezését.

Valósággal felemelőleg hatott *Velics* István ny. m. kir. kerétszeti felügyelő előadása a homoki gyümölcsösök termelésbe hozásáról.

Ismeri az ország és külföld gyümölcseit, de határozottan állítja, hogy olyan pompás *zamatú* gyümölcs sehol sem terem mint a homokon. Mi pedig a legkülönbélebb exotikus gyümölcsöknek milliárdokat meghaladó behozatalával rontjuk kereskedelmi mérlegünket (narancs, banán, külföldi almák stb.) akkor, amikor a mi téli kalvil-almánknak a californiai-alma zamat tekintetében nyomába sem léphet.

Száz holdakra menő gyümölcsösöket telepített már a homokon (legutóbb Szabolcsban, most Kecskemét vidékén) s arra a rendkívül fontos tapasztalatra jött rá, hogy a homokon abszolút nincs szükség forgatásra. A gyümölcsfákat igen erősen megmetszve, a hajszálgyökerek megkurtítása mellett ülteti el agyagpéppel s kivétel nélkül igen szépen megerednek és fejlődnek. Ez pénzügyi szempontból fontos, amikor száz holdakat kell telepíteni.

Rendkívüli jelentőséggel bír a gyümölcsösök ápolása. Kecskeméten úgy rendezkedett be, hogy ezentúl bármelyik közeli gyümölcsös gondozását, permetezését el tudja vállalni, mert kertészeti üzeme (a kamaráé!) a legmodernebb gépekkel rendelkezik.

Kíváncsi az előadók összpontosítása, mert nem egy dolgot különféleképpen adnak elő. A kamarai telepen minden évben 30—40 embert fog kiképezni (egy év alatt) a gyümölcsfanevelés és ápolásban.

Az idő már kettő felé járt s a közönség közel állott a kimerüléshez, amikor *Kallivoda* Andor értékes felolvasása következett, amelyet egyébként lapunk másik helyén egyidejűleg egész terjedelmében közlünk.

Mindenesetre kíváncsi lett volna ezeket az értékes felolvasásokat és előadásokat valamiképpen megosztani, mert elvégre a legértékesebb dolgokat sem lehet kimerülten élvezni.

Ezután következtek csak a hozzászólások, amelyek általában azonos nyomokon jártak, mint az előadók. Hozzászóltak az előadásokhoz: *Grabner* Emil, *Székács* Elemér, aki a fajkiválasztást a búzatermelésre kevésbé alkalmás homokon is jónak látja kipróbálni, *Kovács* Béla, aki a zöldtrágyázás (csillagfürt, biborhere, szöszösbükköny) híve, *Dégen* Árpád, aki felemlíti, hogy csodál-

kozik azon, hogy vetőmag nem kapható akkor, amikor szöszbükkönyből tekintélyes exportunk van, mert Amerikában óriási keresetnek örvend.

Legányi Ödön felhívja a figyelmet arra, hogy Magdeburgban az állatnélküli gazdaságok rendszerét fogják tanulmányozni.

Az egyik gyakorlati erdőgazda a szalmázást (takarást) tartja a legkönnyebben keresztülvihetőnek.

Lovag *Floch-Reichersberg* nagy súlyt helyez az utaknak faszorokkal való szegélyezésére, szélfogók létesítésére. Egyfajta jú gyümölcsnek nagymennyiségben való termesztését ajánlja.

Ezt követte *Kiss* Ferenc ny. min. tanácsos felszólalása, amely egész terjedelmében emigyen szólt:

„A Duna—Tisza közötti sok ezer k. hold majdnem kopárnak mondható területnek beerdősítése átment már a köztudatba, mert ezen területeknek belterjesebb használhatósága csak a belőlük hiányzó szerves tápanyagokon mulik; amit az erdő lenne hivatva pótolni.

Ezen célt legjobban szolgálja a fekete fenyő telepítése s csak igen alárendelt szerep jut a nedvesebb, sovány homokrézleteken az erdei fenyőnek.

Meg kell azonban jegyezni, hogy *a talaj erdősítéssel való javításának elengedhetetlen feltétele a legszigorubb legeltetési tilalom.*

Másik fontos teendő a fanem megválasztásán kívül az ültetésnél alkalmazandó *kötélék.*

Régi úttörő szakemberek a homokon saját tapasztalataikon okulva, főleg az akácnál áttértek a ritkább ültetésre; mért arról győződtek meg, hogy a ritkább kötélék a szelek által okozható károkat számbavehetőleg nem nagyobbítja, ellenben a csemetéknek a nagyobb nőtérrel nyújtott több tápanyag és világosság az állomány fatömegének nagyságára és szerkezeti minőségére igen előnyös befolyást gyakorol, másrészt a vele járó alacsonyabb erdősítési költségeknek a vágható korig való kamatos kamattal számított összege a főhasználat értékét igen előnyösen emeli. A talajt kevésbé éli ki, legfontosabb azonban az, hogy a vágásforgó idejét a nőtér nagyobbításával jóval leszállíthatjuk.

Hogy a ritkább ültetés az állományok fatömegére minő befolyással van, egy pár tényleges adattal óhajtom megvilágítani.

Békés vármegyében gr. Wenckheim gerlai erdőbirtokán erőteljes búzatermő áradmány talajon mezőgazdasági köztes használatlaltal kocsányos tölgymakkról 95 cm. sor és 30 cm. fészek távolság mellett felújított 30 éves erdőben, melynek áterdőlése csak a 16 éves korban kezdődött meg, k. holdankint találatott 92'7

m³ fa, az átlagos magasság 12·5 m., az átlagos mellmagassági átmérő 12 cm.

Örgróf Pallavicini Alfönz mindszen-algyöi birtokán hasonló minőségű talajon 1·5 m. sor és 1 m. csemetetávolság mellett mezőgazdasági köztes használatl 2 éves kocányos tölgy csemeték ültetésével telepített a szabályszerű időben gyérített 29 éves erdőben k. holdankint a fatömeg 162·5 m³ átlagos mellmagassági átmérő 18 cm, magassága pedig 15 méter volt.

Szeged szab. kir. város Kállay nevű erdejében, melyet jó homokterületen személyesen ültettem 2 éves kocányos tölgy-csemetékkel 1·5 m. sor és csemetetávolság mellett mezőgazdasági köztes használatl s kellő időben gyérítettem, 35 éves korban az itteni erdőhivatal vezetője által foganatosított igen pontos törzsenkinti felméréssel, igen pontos számítás alapján kholdankint 202 tkm. fa találtatott; átlagos mellmagassági átmérő 29·5 cm., átlagos magasság 22 méter, törzsek 16—18 méter magasságig ágtalanok.

Tehát a sűrű ültetés nemcsak a fatömeg rovására történik, hanem a magassági növekedésére is, de igen figyelemreméltó gazdasági előnye a ritkább ültetésnek az is, hogy 20—25 százalékkal rövidebb idő alatt juthatunk a főhasználatl az erdősítéssel befektetett tőkéhez.

Fentiek alapján nem tartom helyesnek ez erdészeti hatóságok tanácsadását, sőt helyenkint azon rendelkezését, mely szerint a kiültetendő csemeték számát kholdankint 3840 darabtól 6000 darabig állapítja meg.

Ha figyelembe vesszük a gyökér nőterét, még nyilvánvalóbbá válik a sűrű ültetés hátránya. Bizonyítják ezt az általam 10 év óta végzett gyökértanulmányok adatai.

Ugyanis az 1 éves korban mezőgazdasági köztes használatl művelt területre kiültetett akác csemete 4 hónap alatt 312 cm. hosszú oldalgyökereket nevelt; a 3 éves korban kiültetett iskolázott fekete fenyőnek, a kiültetés második évében 112 cm., harmadik évben 150 cm., a 4 éves magról kelt kocányos tölgynek 114 cm. hosszú oldalgyökökre volt szüksége a normális növekedéshez. Az akácnál tehát már az első évben messze túlhaladja a 150 cm. sor és 100 cm. csemetetáv mellett rendelkezésére álló nőteret, a fekete fenyő és tölgy szintén már a kiültetés utáni második évben túlhaladja a 125 cm. sor és 80 cm. csemetetáv melletti nőteret.

A gyérítésre tehát itt már 3—4 éves korban volna szükség; az így nyerhető anyagért pedig talán mégis felesleges a sűrű ültetés.

A sűrűn ültetők azt hangoztatják, hogy a természetet utánozzák, én is attól tanultam, amit tudok. De ha a természetből

akarunk tanulni, nem szabad az egészből egyes dolgokat kiszakítani s abból vonni le a tanulást, hanem mindig a jelenségek összegének mérlegeléséből lehet csak helyes következtetésekre jutni. Hiába alkalmazom a természet fajfenntartó ösztönéből következő sűrű magvetés alapján a sűrű ültetést, ha én nem tudom fenntartani az állományt az egyedkor határáig, hanem ennél igen jóval alacsonyabb korban használok ki. A kiválogatódásra pedig a csemetéről telepített erdőnél kevésbé van szükség, mert ezt a csemete osztályozásánál már elvégezhetem, a fajfenntartást pedig mesterséges eszközökkel biztosítom. A kihasználás korának gazdaságilag előnyös leszállítását a ritkább ültetéssel s a kellő időben való szakszerű gyéritéssel érhetjük csak el.

Én igazamnak az életbe való átültetéséhez a hivatalos hatalom erejével nem rendelkezem, hanem csak 4 évtizedes fáradtságos, nyílt szemmel végzett munkám tapasztalataiból leszűrt igazsággal támaszthatom alá az előbb elmondottakat.

Bennünket illetőleg érdeklődést váltott ki egyik erdőbirtokosnak felszólalása, aki azon panaszkodott, hogy az alföldfásítást adómentességet ígértek ugyan, de ez a kedvezmény illuzóriussá vált az átalányozás rendszerében. A szorgalmas felszólalók buzgalma a késő délutáni órákra tolta el az ünnepi ebéd idejét, amelyen hasonlóképen értékes szónoklatok hangzottak el.

Örömmel láttuk, hogy a *A. T. M. K.* az *alkotó* munka terére lépett, amihez egyfelől lelkes vezetőemberek és sok pénz kell. Úgy láttuk, mindkettőből elegendő áll rendelkezésükre.

Czillinger János.

A „Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület” május hó 3-án d. e. 11 órakor Győrött a Royal-szálloda gobelin termében *Véssei* Mihály miniszteri tanácsos, győri erdőigazgató, egyesületi I. alelnök elnöklete mellett rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a meghívott Országos Erdészeti Egyesület képviselőjét *Schmid* Ernő hercegprímási főerdőtanácsos és *Zügn* Nándor Sopron szab. kir. város erdőmestere, a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületének képviselőjét *Roth* Gyula főiskolai tanár látták el. A Délédunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület megleghangú táviratban üdvözölte a közgyűlést.

A közgyűlés tárgysorozatának legfontosabb tárgya az új alapszabályok ismertetése és tárgyalása volt, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott és megbízta a Egyesület elnökségét, annak kormányhatósági jóváhagyás alá való terjesztésére.

Az egyesület belső életét érintő fontosabb eseményeket, *Barrois* Andor m. kir. erdőtanácsos, egyesületi titkár ismertette s azok letárgyalása után kiegészítést nyert a tisztikar, számvizsgálóbizottság és a választmány. Közfelkiáltással pénztárossá választotta a közgyűlés *Botos* Sándor m. kir. erdőmérnök kerületi

erdőrendező, rendes tagot, míg titkos szavazással, de ugyancsak egyhangúlag *Ürmösy* Andor m. kir. erdőszámvizsgáló, h. számvevőségi főnököt s vizsgálóbizottsági taggá *Vassányi* Mihály kano-nokrendi erdőtanácsost és *Kacsó* András m. kir. erdőtanácsost választmányi tagokká választotta.

Elhatározta továbbá a rendkívüli közgyűlés, hogy a rendes évi közgyűlést f. évben Győrött éspedig december havában, az ez irányban megbízott elnökség által az „Országos Erdészeti Egyesület” részéről megtartandó közgyűlésre való figyelemmel kitűzendő napon és helyen, a délutáni órákban akként fogja megtartani, hogy azt, családtagok és vendégek részvételével, társasvacsora kövesse.

A közgyűlés melyen 41-en vettek részt, a Royal-szálló éttermében kedélyes, baráti közös ebéd követte.

Az „Erdészeti Talajtan” kiadása. A gyakorlati erdőgazdák körében is rég nélkülözött szakkönyv kiadására van kilátásunk e nyáron. Ugyanis most vettük *Vági* István főiskolai tanár előzetes felhívását az előfizetésre, s reméljük, hogy a földművelésügyi kormány és szaktársaink áldozatkészsége lehetővé fogja tenni jeles professzorunk törekvését. A felhívás többek között emígy szól:

Könyvem, — mely már a legujabb kutatások és ismeretek tárgyalását is tartalmazza, — vázlatosan, főbb részeiben a következő tartalommal bír:

Rövid kőzet- és ásványtani rész (amennyiben a tárgyhoz tartozik).

A talaj keletkezése.

A talaj fizikája.

A talaj chemiája.

A talaj biológiája.

A talaj fizikai és chemiai vizsgálatai (különösen növényi tápanyagokra való tekintettel).

Talaj reactio.

A talajok mesterséges és természetes osztályozásai (e ponton belül érdemileg tárgyalva az egyes talajfajták, különösen a klíma hatása alatt előállott talajnemek).

Magától értetődik, hogy e munkával nemcsak a főiskola hallgató-ságára, de az érdeklődő szakközönségre is figyelemmel voltam, tekintettel arra, hogy a modern talajkutatási munkák alapján a talajtan a legutóbbi évek alatt sok oly jelentős ismerettel bővült, amelyeknek megismerése egyetlen egy erdőmérnök kartársamra, érdeklődő erdőbirtokosra, vagy erdészeti kérdésekkel foglalkozó más szakközözegekre sem lehet közömbös.

A mű ca. 300 oldalra fog terjedni, számos ábrával és fotografiával. Ára fűzve, jó fehérpapíron nyomva, előreláthatóan 12 pengő lesz.

Előzetes megrendelés — tekintettel a korlátolt számban való nyomásra — szükséges volna, miért is kérem a megrendelni szándékozókat,

hogy ebbeli szándékukat a mellékelt levelezőlap* kitöltése által címemre postán küldve hozzák tudomásomra.

Sopron, 1927. március havában.

Vági István,
főisk. r. tanár.

Beiratkozás a főiskolára. A soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolába az 1927/28. tanév téli félévre szeptember hó első felében kell beiratkozni.

A főiskola első évfolyamára, vagyis először beiratkozni szándékozóknek felvételüket *augusztus hó 10-ig* kell a főiskola tanácsánál írásban kérelmezniök.

Az 1 P 60 f okmánybéllyeggel ellátott kérvényhez csatolandók :

- a) születési anyakönyvi kivonat ;
- b) gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány ;
- c) orvosi bizonyítvány, jól látó-, halló- és beszélőképességről és egészséges szervezetről ;
- d) hatósági bizonyítvány a szülők foglalkozásáról (állásáról) és vagyoni helyzetéről ;

e) azok, akik nem a felvétel évében tettek érettségi vizsgálatot, hatósági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy az érettségi vizsgálat óta eltelt idő alatt mivel foglalkoztak s erkölcsi tekintetben feddhetetlen életmódot folytattak-e ?

A kérvényben világosan megemlítendő, hogy a folyamodó mely osztályra kéri felvételét (bánya-, fémkohó-, vaskohó- vagy erdőmérnöki osztály) ?

A folyamodók a felvételtől idejében értesítetnek.

A szeptember havi végleges felvételnél (beiktatásnál) *a személyes jelentkezés* szükséges.

A tandíj félévenként 102 P. A vagyontalanságot igazoló köztisztviselők, valamint a vagyontalan özvegyek és menekültek gyermekei, úgyszintén a vagyontalan teljesen árvák, vagyontalan menekültek és legénységi állományba tartozó katonák, a megállapított tandíj felét fizetik, feltéve, hogy tanulmányaikat szabályszerűen végzik.

Egész vagy fél tandíjmentességben csak az az *igazolt szegény* folyamodó részesülhet, aki jelesen vagy jól érettnnek találtatott. Azonkívül még beiktatási, beíratási, könyvtári és laboratóriumi stb. díj fizetendő. Az internátusba való felvételt szintén augusztus 10-ig kell a főiskola tanácsától *külön beadványban* kérni.

A kérvényhez csatolandók :

- a) leckekönyv, illetve az I. éves folyamodók részéről érettségi bizonyítvány másolata ;
- b) szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány ;
- c) a rektori irodában átvehető „Kérdő-ív” kitöltve.

*Egyénenként szerző által szétküldve.

Minden felvett hallgatónak a szemeszter megkezdésekor rajzeszközökkel kell ellátva lennie.

A határidőn túl, vagyis augusztus hó 10-ike után beérkező, vagy kellően fel nem szerelt kérvények nem vétetnek figyelembe.

Elveszett erdőőri szakvizsgai bizonyítvány. Köz-
hírré teszem, hogy a Lovászpátona (Veszprém vármegye) szüle-
tésű Vági József részére 1911. évi október hó 24. napján 16/1911.
szám alatt az erdőőri szakvizsga letételéről kiállított eredeti bizo-
nyítvány elveszvéen. ahelyett nevezett részére 1927. évi 1103/a.
szám alatt az eredetivel egyenlő értékű hiteles másodlat adatott
ki. Kelt Gödöllőn, 1927. évi május hó 4-én. *Ivanich*, m. kir. erdő-
igazgató.

Felolvasás az Egyetem-Barátok Egyesületében. A
„Szegedi Napló“-ból értesülünk, hogy *Kiss Ferenc* ny. miniszteri
tanácsos az E. B. E. természettudományi szakosztályának szak-
ülésén „Megfigyelések a paizstetvek életéről“ tárgykörből rend-
kívül értékes felolvasást tartott. Az előadáshoz dr. *Farkas Béla*,
dr. *Gelei József* és az elnöklő dr. *Györfly István* is hozzászóltak,
kiemelve azt a „megbecsülhetetlen értéket, melyet éppen a hosszú
időkön keresztül folytatott megfigyelések az előadásban jelentenek“.

Gyakorlati Gazdalexikon címen a gazdák nagyhetére:
az OMGE budapesti tenyészállatvásárlására jelent meg egy kétköte-
tes, 1300 oldalas gyakorlati mezőgazdasági szakmunka, *Mille Géza*
győri gazdakamarai titkár szerkesztésében. A két hatalmas kötet
számos műmelléklettel, igen sok képpel illusztrált, gondos és csinos
kiállítású, békebeli vászonkötésű díszmunka, mely bármely köny-
vesboltban 44 pengőért vehető meg. De megrendelhető részlet-
fizetésre is, úgy, hogy elsőízben 8 pengőt kell lefizetni és 6 hó-
napon át további 6 pengőt havonként. A megrendelést a szer-
kesztő: *Mille Géza*, Győr, Petőfi-tér 8. címre is lehet elküldeni.
